

FATALIISEEDS KUINKA KASVATAN CHILIÄ? PIENI KASVATUSOPAS

KUINKA KASVATAN CHILIÄ?

Matka chilihulluuteen alkaa lajikkeiden valinnasta. Chihilajikkeiden monipuolisuus yllättää jokaisen aloittelevan harrastajan: lajikkeita on kaiken mallisia, kokoisia, värisiä ja makuisia; miedon tulleista aina piinaavan tulsiin. Kasvatettavat lajikkeet kannattaa valita sekä omien mieltymysten, että kasvatusolosuhteiden mukaan. Ikkunalaudalle sopivat hyvin koristechilit, mutta myös täydellisiä maustechilejä voi mainiosti kasvatata sisätiloissa. Mikäli käytössä on parveke tai kasvihuone, mahdollisuuksia on miltei rajattomasti, ja myös ulkokasvatukseen sopivia lajikkeita on olemassa. Alkuun päästyään monet kasvattajat innostuvat esimerkiksi villichileistä.

On tärkeää aloittaa kasvatuskausi hyvissä ajoin, erityisesti jo tarkoituksena on kasvatata chilejä parvekkeella, ulkona tai kasvihuoneessa ja käyttää luonnonvaloa mahdollisimman tarkoin hyväksi. Sopiva aika idätykselle on tällöin vuodenvaihteessa. Nopeimmilla lajikkeilla tai vesiviljelyä käytettäessä kasvatuksen voi hyvin aloittaa vielä monta kuukautta myöhemminkin, sillä vesiviljelykasvatusta on huomattavasti multakasvatusta nopeampaa. Hitaimpien lajikkeiden, esim. rocotojen, idätys turvekasvatusta varten kannattaa aloittaa jo marras-joulukuussa. Kasvukautta voi jatkaa sisätiloissa keinovalojen avulla. Jos käytössä on riittävän tehokas valaistus, chiliä voi kasvatata sisällä vuoden ympäri. Tällöin myös kylvön voi ajoittaa täysin vapaasti.

IDÄTYS

Idätysalustana voi käyttää turvetta tai kivivilakkuutioita. Mikäli chilejä aikoo kasvatata vesiviljelyssä, kuutiot ovat ehdottomasti suositeltavin vaihtoehto. Kuutiot sopivat hyvin myös multakasvatukseen aiotuille kasveille, sille ne takaavat parhaan itävyvyyden. Sopiva lämpötila useimpien chihilajikkeiden idätykselle on 27-29 astetta. Siemenet itävät myös alhaisemmassa lämpötilassa, mutta selvästi hitaammin ja itävyysprosentti jää heikommaksi. Kivivilakkuutioita käytettäessä kastelu on erittäin helppoa. Kaikkia idätysalustoja käytettäessä on tärkeää varmistua, ettei alusta pääse missään idätyksen vaiheessa kuivumaan. Idätykseen tarkoitettuihin kivivilakkuutioissa on pieni kolo siemeniä varten. Yhteen kuutioon voi panna kaksi tai kolme siementä, mikäli ne kaikki itävät, ylimääräiset taimet voi karsia pois tai siirtää turpeeseen tai toiseen kuutioon. Turvetta käytettäessä siemen kannattaa kylvää lähelle pintaa, korkeintaan muutaman millimetrin syvyyteen. Tarkemmat idätysohjeet osoitteesta fatalii.net/germinating

Kun taimet kasvavat, niitä tulee koulia isompiin ruukkuihin tai siirtää vesiviljelyyn. Erityisen kätevää on kasvatata kasvit alkuun pienessä vesiviljelyjärjestelmässä, johon mahtuu useita pieniä taimia. Suurempina taimet voi siirtää suurempaan järjestelmään tai istuttaa turveruukkuihin. Yksi mahdollisuus on kasvatata pieni "chilimetsä" usean kasvin järjestelmässä keinovalon tai auringon alla.

TAIMIKASVATUS

Hinta-laatusuhteeltaan ehdottomasti paras vaihtoehto taimikasvatukseen keinovaloksi on loisteputki. Muutamalle kasville riittää normaaliin lampunkantaan sopiva energiansäästölamppu, kunhan vain watteja on noin 20 tai jopa enemmän. Useammalle kasville käytännöllisin ratkaisu on pitkä loisteputki, yleisiä pituuksia ovat esim. 60 cm ja 120 cm. Alkuvaiheessa itäneille taimille lampun etäisyyden kasvien latvoista tulisi olla noin 10cm, pikkuhiljaa valoa voi siirtää lähemmäksi. Myöhemmin sopiva etäisyys lampusta latvaan on noin 2-4 cm.

Kun taimet kasvavat, ne on istutettava suurempiin ruukkuihin. Turvekasvatuksessa on syytä käyttää suhteellisen suuria ruukkuja, jotta kasvit jaksaisivat tuottaa runsaasti satoa. Ulko- ja kasvihuonekasvatukseen sopivat 10-20 litran ruukut, mielellään suuremmatkin – kookkaalle kasveille suurempi multatila merkitsee myös usein runsaampaa satoa. Erinomainen ja myös tilaa säästävä vaihtoehto on vesiviljely, jonka avulla saadaan huomattavasti turve- tai multakasvatusta parempi sato.

Yksi oiva vaihtoehto on viljellä chilejä bonsaikasveina eli boncheina pienissä ruukuissa vaikkapa ikkunalaudalla. Sadot tosin jäävät pienemmiksi ja pienet ruukut vaativat suhteellisen tiheää kastelua, mutta silmäniloa kasveista on sitäkin enemmän. Lisätietoa chilen bonsaikasvatuksesta osoitteessa fatalii.net/bonchi

Multa- ja turvekasveja tulee kastella hyvin maltillisesti, etenkin pimeinä vuodenaikoina chilen ylikastelu on hyvin yleistä. Vaikka ruukun pinnalla kasvalusta tuntuu kuivalta, voi syvemmillä olla vielä riittävästi kosteutta. Kannattaa siis pyrkiä pitämään turve tai multa kuivapuoletena, liiasta kosteudesta on kasveille vain haittaa. Antamalla kasvalustan hiukan kuivahtaa voi houkutelua chilejä aloittamaan kukinnan.

Kun yölämpötila ei enää laske alle viiden asteen, voi chilit siirtää ulkokasvatukseen. On tärkeää karaista kasvit kylmään vähitellen. Jos kasveja on suurempi määrä ja ruukkujen kantaminen edestakaisin tuntuu työläältä, kannattaa apuna käyttää hallaharsoja.

Hallaharsojen käyttö on ERITTÄIN suositeltavaa myös auringonvaloon totutettaessa, sillä juuri ulos nostettujen kasvien lehdet palavat helposti voimakkaassa valossa. Pahimmassa tapauksessa kasvi kuolee ja parhaassakin tapauksessa kasvu kärsii niin, että satokauden alkaminen viivästyy huomattavasti. Alkuun kannattaa käyttää useampaa kerrosta hallaharsoa ja riisua ylimääräisiä kerroksia vähitellen pois. Muutaman viikon kuluttua useimmat lajikkeet ottavat suorasta auringonvalosta jo kaiken irti.

Kasvunopeutta voi tehostaa kasvuravinteilla. Lannoituksessa kannattaa kuitenkin olla hyvin maltillinen, sillä liika typpi kasvalustassa tarkoittaa usein rehevää lehvästöä ja vähäistä satoa.

KUKITUS

Kukinnan alkamista voi tehostaa antamalla kasveille kaliumpitoista ravinetta. Kukkiminen ulkokasveilla alkaa, kun olosuhteet ovat siihen suotuisat. Kannattaa muistaa, että chilen kasvuvaiheista nimenomaan kukinta vaatii eniten valoa. Valoon totuttamattomat kasvit voivat toisaalta olla hyvinkin herkkiä, joten totuttelu on tässäkin avain onneen. Chilit eivät pidä shokeista, vaikka tuottavatkin tulisempaa marjaa kypsytysvaiheessa hieman kärsiessään.

Sisäkasvatuksessa kukitukseen tehokkain keinoalotyypipi on suurpainenatriumlamppu tai tehokas LED-valaisin. Kukitus onnistuu myös loisteputkia käyttämällä, mutta tällöin on hyvä muistaa, että loisteputkien tulee olla hyvin lähellä kasvien lehvästöjä. Ulkokasvatuksessa aurinko hoitaa homman niin tehokkaasti, että hyvänä kesänä kannattaa varautua siirtelemään satoa kottikärkyillä.

SATO

Kukkien pudottua kukkavarsista muodostuu chilejä. On aivan normaalia, että osa kukkavarsista putoaa pois. Mikäli satoa ei muodostu lainkaan, synnä saattaa olla jokin seuraavista: valon puute, liikaa typpiä kasvalustassa, lämpötilat, liiallinen kuivuus tai kosteus kasvalustassa. Kun satoa alkaa syntyä, kannattaa välttää ravinteiden käyttöä ja pitää turve tasaisen kosteahkona. Satoa voi alkaa kerätä heti kun haluaa. Monet lajikkeet ovat jo raakileina herkullisia ja kun suurempia marjoja kerätään pois, kasvit innostuvat tuottamaan lisää satoa. Lue lisää osoitteesta fatalii.net

Tilaa laadukkaat siemenet osoitteesta fataliiseeds.net

**Maanmainio koti-
puutarhurin putiikki**

**Suomen tulisin
herkkukauppa!**

FATALIISEEDS.net

FATALIISEEDS.net

